

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Чавдар Георгиев Сотиров,
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ – гр. Шумен,
на дисертационен труд на Тодор Минков Тодоров на тема:
Методика за физическа подготовка на работещи чрез въжен достъп
за присъждане на образователната и научна степен „доктор”, научна
специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната
тренировка“ в професионално направление 7.6 Спорт
Научен ръководител: доц. Александър Шопов, доктор

Основание за изготвяне на рецензията: Заповед на ректора на НСА „Васил Левски” № ЗП 1075/20.10.2022 г. Рецензията е изготвена в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение, със Стандарта за формата и съдържанието на рецензиите при провеждането на публична защита на дисертационни трудове и с Наредбата за придобиване на ОНС „доктор” в НСА „Васил Левски”.

1. Данни за докторанта

Асистент Тодор Тодоров е зачислен за докторант на самостоятелна подготовка в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.6. Спорт, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“ към катедра „Туризъм, алпинизъм и ориентиране“ със срок на обучение 3 години – Заповед ЗП-835/30.04.2018 г. Със заповед ЗП-579/20.05.2021 г. е отчислен с право на защита.

Кратките биографични данни на Тодор Минков Тодоров, дават ясна представа за посоката на неговия професионален и творчески път. Като спортист, състезател, треньор, височинен техник и преподавател той „изкачва пирамидата“ за натрупване на професионален опит в сферата на алпийската и планинска дейност. Недвусмислено всичко това е предпоставка за избор на научната ниша, в която работи докторанта и за избора на темата на разработения от Тодор Тодоров дисертационен труд.

2. Обща характеристика на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд е с общ обем 140 страници, от които 124 стр. са основен текст. В структурно отношение е построен в увод и 4 глави. Проучена е разнообразна специализирана литература и интернет ресурси. Използвани са 25 литературни източници (от които 7 на чужд език),

приложенията са 3 броя (15 стр.). С богата емпирична последователност са представени данните от изследването в 32 таблици и 28 цветни фигури-диаграми. Дисертационният труд отговаря на изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

3. Съдържателни измерения на дисертационния труд

Актуалността на темата е адекватна на дългогодишните усилия за верифицирането на този вид дейност, която се отличава с нарастващо приложение в последните 40 години, както в нашата страна така и в целия свят. Трябва да отбележа, че това е първия научен труд с подобна тематика, който е разработен в Република България. Това определено оправдава интересът към него. Интерес както към теоретичните интерпретации на технологията „Въжен способ“ – тематично и съдържателно, така и в прагматичен практико-приложен аспект. Всичко разгледано в дисертационния труд е от позициите на спортологията, анатомията, физиологията, социологията, професионалната педагогика и психология. Следователно, темата на разработката има своите значими и рефлексивни проекции в областта на професионалното образование, здравеопазването и спорта.

Дисертационният труд, разработен от Тодор Тодоров, се отличава с комплексност и представителност на авторски идеи, тези и концепции. Те логически водят до разработването на нов образователен продукт – авторска програма и методика за специфична физическа подготовка на хора заети в професии, които изискват прилагането на технологията „Въжен достъп“ (стр. 49).

Концепцията на изследването намира реално отражение върху структурното оформление и дизайна на дисертационния труд. Първа глава е посветена на теоретичните аспекти и постановката на научния проблем. В нея се излагат теми свързани с исторически, теоретико-методически и организационни аспекти на методиката за физическа подготовка на работещите чрез въжен достъп. Авторът закономерно завършва първа глава с формулиране на хипотезата на изследването си.

Интерес представлява втора глава. Тя е ориентирана към дизайна и организацията на изследването. Определя се методологическата база на изследването, конкретните негови базисни характеристики и граници (цел, задачи, предмет, обект и субект). Към изследователската част е включена и специализираната методика за подготовка на работещи чрез въжен

достъп. По мое мнение, в тази ключова част от дисертацията, авторът умело дефинира всички методологични реквизити, които трябва да притежава подобна научна разработка.

В трета глава докторант Тодор Тодоров подлага на подробен анализ получените емпирични резултати след статистическата им обработка. Анализите са в контекста на задачите на изследването. Визуализирани са с диаграми и таблици, което разкрива умението на докторанта да работи с програмни продукти за графично представяне на данни.

Четвърта глава е посветена на изводите и препоръките, които приемам без забележки и считам, че са логически и статистически правилно изведени.

4. Достойнства и постижения на дисертационния труд

Считам, че дисертацията се отличава с актуалност на тематиката, методологическа постановка и емпирична тежест. Извършените социологически изследвания и статистически процедури значително повишават представителността и надеждността на експерименталното изследването, което потвърждава хипотезата на автора.

Посочените констатации в настоящето становище са достатъчни аргументи за висока оценка на защитавадения дисертационен труд, на неговите теоретико-познавателни и практико-приложни достойнства.

5. Научни приноси

Представената дисертация на ас. Тодор Тодоров е с теоретико-приложен характер. Приемам описаните приноси (стр. 121, т.4.3.) от докторанта:

1. Направен е задълбочен анализ на положителните и слабите страни на данните от литературния обзор, уточнени са нерешените проблеми, свързани с физическата подготовка на височинните техники;
2. Апробирана и приложена на практика е оригинална, научно-обоснована методика за развиване на двигателните качества на височинните техники, съобразена изцяло с техниката им на работа;
3. Разработен е алгоритъм на цялостна методика за диагностика на двигателните качества, която дава достатъчно добра и адекватна оценка за обективизирането им при височинни техники;

4. Височинната техника „Самоизвличане“ е модифицирана като тест за оценка на общата физическа подготовка на височинните работници, и е апробиран в хода на научното изследване.

Авторефератът отговаря по съдържание и структура на дисертационния труд и е съобразен с изискванията за такъв вид публикация.

Цитиранията са коректни и отговарят на установения стандарт.

5. Критични бележки и препоръки

В дисертационния труд се откриват някои технически грешки и пропуски, но те не омаловажават научната му стойност.

6. Заключение

В заключение считам, че предложеният за становище дисертационен труд, разработен от докторант Тодор Минков Тодоров, отговаря на всички наукометрични изисквания. Давам моята положителна оценка и препоръчам на уважаемото Научно жури да подкрепи и присъди ОНС „доктор“ в Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление: 7.6. Спорт, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“ на Тодор Минков Тодоров.

02.12.2022 г.
гр. Шумен

Подпис:.....
/проф. д-р Чавдар Сотиров/